

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-26/22 – 1

Predmet C-26/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

11. siječnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

23. prosinca 2021.

Tužitelj:

UF

Tuženik:

Land Hessen

6 K 441/21.WI

**VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN (UPRAVNI SUD U
WIESBADENU, NJEMAČKA)**

RJEŠENJE

U upravnom sporu

UF

[*omissis*]

Tužitelj

[*omissis*] protiv

Land Hessen (savezna zemlja Hessen, Njemačka)
koji zastupa Hessischer Beauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit

HR

(povjerenik za zaštitu podataka i slobodu informiranja savezne zemlje Hessen,
Njemačka)
[omissis] Tuženik

Intervenijent:

SCHUFA Holding AG,
[omissis] zbog prava na zaštitu podataka

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Upravni sud u Wiesbadenu) – šesto vijeće –
[omissis]

riješilo je 23. prosinca 2021.:
PREDMET

- I. Postupak se prekida.
- II. U skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:
  1. Treba li članak 77. stavak 1., u vezi s člankom 78. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. te ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.), tumačiti na način da ishod do kojeg je došlo nadzorno tijelo, o kojem to tijelo obavještava ispitanika,
    - (a) ima prirodu odluke o peticiji?
Ima li to za posljedicu da se sudski nadzor odluke o pritužbi koju je donijelo nadzorno tijelo na temelju članka 78. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka u načelu odnosi samo na to je li to tijelo rješavalo pritužbu, je li primjereno ispitalo predmet pritužbe i obavijestilo podnositelja pritužbe o ishodu provjere
ili
    - (b) taj ishod treba smatrati odlukom tijela o meritumu?
Ima li to za posljedicu da sud na temelju članka 78. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka treba u potpunosti meritorno ispitati odluku o pritužbi koju je donijelo nadzorno tijelo, pri čemu u pojedinačnom slučaju, primjerice u slučaju potpunog smanjenja diskrecijske ovlasti, sud može obvezati nadzorno tijelo da primjeni konkretnu mjeru u smislu članka 58. Opće uredbe o zaštiti podataka?
  2. Je li pohrana podataka u privatnoj agenciji za provjeru kreditne sposobnosti, u kojoj se, a da za to ne postoji konkretan razlog,

pohranjuju osobni podaci iz javnog registra kao što su „nacionalne baze podataka” u smislu članka 79. stavaka 4. i 5. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL 2015., L 141, str. 19. i ispravak SL 2016., L 349, str. 9.) kako bi se na zahtjev mogli pružiti podaci, u skladu s člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima od 12. prosinca 2007. (SL 2007., C 303, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 1., svezak 7., str. 104.)?

- 3.a** Dopušta li se u načelu postojanje paralelnih baza podataka (osobito baza podataka agencije za provjeru kreditne sposobnosti), koje se uspostavljaju uz državne baze podataka i u kojima se podaci iz državnih baza podataka (u ovom slučaju obavijesti o nesolventnosti) pohranjuju dulje nego što se to uređuje strogo ograničenim okvirom iz Uredbe (EU) 2015/848 u vezi s nacionalnim pravom?
- 3.b** U slučaju potvrđnog odgovora na pitanje 3.a, proizlazi li iz prava na zaborav u skladu s člankom 17. stavkom 1. točkom (d) Opće uredbe o zaštiti podataka da te podatke treba obrisati ako je isteklo trajanje obrade koje se predviđa u pogledu javnog registra?
- 4.** U mjeri u kojoj kao jedina pravna osnova za pohranu podataka u privatnim agencijama za provjeru kreditne sposobnosti u pogledu podataka koji su također pohranjeni u javnim registrima dolazi u obzir članak 6. stavak 1. podstavak 1. točka (f) Opće uredbe o zaštiti podataka, treba li potvrditi da postoji legitimni interes agencije za provjeru kreditne sposobnosti već u slučaju kad ta agencija preuzima podatke iz javnog registra a da za to nema konkretan razlog, kako bi ti podaci bili dostupni u slučaju podnošenja zahtjeva?
- 5.** Smije li se kodeksima ponašanja koje su odobrila nadzorna tijela na temelju članka 40. Opće uredbe o zaštiti podataka i kojima se predviđaju rokovi za provjeru i brisanje, a koji premašuju rokove za pohranu u pogledu javnih registara, oslobođiti obveze odvagivanja propisane člankom 6. stavkom 1. podstavkom 1. točkom (f) Opće uredbe o zaštiti podataka?

Obrazloženje:

I.

- 1 Šesto vijeće Verwaltungsgerichta Wiesbaden (Upravni sud u Wiesbadenu) već je rješenjem od 31. kolovoza 2021. (6 K 226/21.WI; C-552/21) Sudu Europske unije uputilo pitanje o pravnoj prirodi djelatnosti i obavlješćivanja nadzornog tijela u pogledu zainteresiranog podnositelja pritužbe. Osim toga, šesto vijeće uputilo je pitanja koja su se odnosila na upise iz javnih registara, primjerice iz objava stečajnih sudova koje se u potpunosti prenose u registre koje vode privatne agencije. Međutim, tužba na kojoj se temeljio zahtjev za prethodnu odluku u

predmetu C-552/21 povučena je, tako da se zahtjev za prethodnu odluku više nije mogao održati. Ovaj sud i dalje smatra da je potrebno pojasniti postavljena načelna pitanja, tako da se ona ponovno postavljaju u okviru ovog zahtjeva za prethodnu odluku u sličnom slučaju.

2 Tužitelj u ovom postupku također osporava upis otpisa dugova kod intervenijenta SCHUFA Holding AG, koji je privatna agencija za provjeru kreditne sposobnosti. Od tuženika zahtijeva da ishodi brisanje upisa kod društva SCHUFA Holding AG, koji glasi:

3 *Podaci iz javnih registara.*

Odobren je otpis dugova.

Ovaj podatak potjeće iz objava stečajnih sudova. U pogledu ovog postupka u slučaju nesolventnosti obaviješteni smo o odobrenju otpisa dugova.

Referentni broj postupka 906IK1043-15PLZ30175.

Postupak se vodi pred stečajnim sudovima pod tim poslovnim brojem.

Datum događaja 17. prosinca 2020.

4 Rješenjem Amtsgerichta Hannover (Općinski sud u Hannoveru, Njemačka) od 17. prosinca 2020. tužitelju je odobren prijevremeni otpis dugova. To je upisano na internetskoj stranici www.insolvenzbekanntmachungen.de. Upis se na toj internetskoj stranici briše nakon šest mjeseci. Intervenijent SCHUFA Holding GmbH također pohranjuje taj upis u svojoj bazi podataka. Tužitelj se u pogledu brisanja tog upisa obratio intervenijentu SCHUFA. Intervenijent ga je u tom pogledu obavijestio da obavlja svoju djelatnost uz poštovanje Opće uredbe o zaštiti podataka. Na temelju članka 17. Opće uredbe o zaštiti podataka također ne postoji nikakvo bezuvjetno pravo na brisanje osobnih podataka. Upis koji se odnosi na otpis dugova briše se tri godine nakon što je unesen. Potrebu za informacijama u području poslovnih transakcija prepoznao je i zakonodavac, tako da podaci o bonitetu moraju biti dostupni u kreditnom informacijskom sustavu. Rok za brisanje iz članka 3. stavka 1. Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (Uredba o javnim objavama na internetu u postupcima u slučaju nesolventnosti, u dalnjem tekstu: InsBekV) ne primjenjuje se na intervenijenta SCHUFA.

5 Tužitelj je to osporavao dopisom od 10. veljače 2021. upućenom tuženiku. Istaknuo je da je pohrana otpisa dugova kod intervenijenta SCHUFA nezakonita. Pohrana nipošto nije potrebna za zaštitu interesa. Interesi ispitnika uvelike to nadilaze. Nije moguće izjednačavanje odobrenog otpisa dugova i nemogućnosti plaćanja koje nije podmireno. Čak i da se prepostavi legitimna obrada obilježja, ono više nije nužno nakon jedne godine.

- 6 Tuženik je zatim dopisom od 1. ožujka 2021. priopćio tužitelju da razumije njegovu situaciju, ali da SCHUFA smije pohranjivati negativne upise i nakon otpisa određenog potraživanja. Pravnu osnovu čine članak 6. stavak 1. podstavak 1. točke (b) i (f) Opće uredbe o zaštiti podataka te članak 31. Bundesdatenschutzgesetza (Savezni zakon o zaštiti podataka) od 30. lipnja 2017. (BGBI. I, str. 2097., kako je posljednji put izmijenjen Zakonom od 23. lipnja 2021., BGBI. I, str. 1858., u dalnjem tekstu: BDSG). Osobni podaci koji su potrebni za procjenu boniteta smiju se pohranjivati sve dok je to potrebno u svrhe za koje su pohranjeni. Prilikom utvrđivanja boniteta dopušteno je da na temelju ponašanja jednog dijela određene skupine osoba nastanu vjerojatnosti u pogledu ponašanja drugih osoba, koje su također bile dio te skupine osoba, te da se uspostavi statistička značajnost.
- 7 Tužitelj je protiv toga podneskom svojeg opunomoćenika od 6. travnja 2021. podnio tužbu. Istiće da intervenijent nije odvagnuo interes i da tuženik to nije osporavao. Međutim, tuženik je u okviru svojih zadaća i ovlasti obvezan poduzeti mjere za provedbu brisanja.

II.

1. Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja)

8 Članak 7. Povelje

Poštovanje privatnog i obiteljskog života

Svatko ima pravo na poštovanje svojeg privatnog i obiteljskog života, doma i komuniciranja.

9 Članak 8. Povelje

Zaštita osobnih podataka

1. Svatko ima pravo na zaštitu osobnih podataka koji se na njega ili nju odnose.
2. Takvi podaci moraju se obrađivati pošteno, u utvrđene svrhe i na temelju suglasnosti osobe o kojoj je riječ, ili na nekoj drugoj legitimnoj osnovi utvrđenoj zakonom. Svatko ima pravo na pristup prikupljenim podacima koji se na njega ili nju odnose i pravo na njihovo ispravljanje.
3. Poštovanje tih pravila podliježe nadzoru neovisnog tijela.

10 Članak 47. Povelje

Pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje Svatko čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijedeni ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, u skladu s uvjetima utvrđenima ovim člankom. Svatko ima pravo da

zakonom prethodno ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično, javno i u razumnom roku ispita njegov slučaj. Svatko ima mogućnost biti savjetovan, branjen i zastupan.

Pravna pomoć osigurava se za osobe koje nemaju dosta sredstva, u mjeri u kojoj je takva pomoć potrebna za osiguravanje učinkovitog pristupa pravosuđu.

2. UREDBA (EU) 2015/848 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 20. SVIBNJA 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL 2015., L 141, str. 19. i ispravak SL 2016., L 349, str. 9.)

11 Članak 78.

Zaštita podataka

1. Nacionalni propisi kojima se provodi Direktiva 95/46/EZ primjenjuju se na obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da to ne utječe na postupak obrade iz članka 3. stavka 2. Direktive 95/46/EZ.

2. Uredba (EZ) br. 45/2001 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provodi Komisija u skladu s ovom Uredbom.

12 Članak 79.

Odgovornosti država članica u vezi s obradom osobnih podataka u nacionalnim registrima nesolventnosti

1. Svaka država članica Komisiji dostavlja ime fizičke ili pravne osobe, tijela javne vlasti, agencije ili bilo kojeg drugog tijela koje odredi nacionalnim pravom da obavlja funkcije regulatora u skladu s člankom 2. točkom (d) Direktive 95/46/EZ, kako bi se objavilo na europskom portalu e-pravosuđe.

2. Države članice osiguravaju provođenje tehničkih mjera za osiguranje sigurnosti osobnih podataka koji se obrađuju u njihovim nacionalnim registrima nesolventnosti iz članka 24.

3. Države članice odgovorne su za provjeru da regulator, koji je imenovan u okviru nacionalnog prava u skladu s člankom 2. točkom (d) Direktive 95/46/EZ, osigurava poštovanje načela kvalitete podataka, posebice točnost i ažuriranje podataka pohranjenih u nacionalnim registrima nesolventnosti.

4. Države članice odgovorne su, u skladu s Direktivom 95/46/EZ, za sakupljanje i pohranu podataka u nacionalnim bazama podataka i za odluke donesene kako bi takvi podaci postali dostupni u međusobno povezanom registru koji se može pretraživati putem europskog portala e-pravosuđe.

5. U sklopu informacija koje bi trebalo pružiti osobama čiji se podaci obrađuju kako bi im se omogućilo da ostvare svoja prava, a posebno pravo na brisanje podataka, države članice obavješćuju osobe čiji se podaci obrađuju o razdoblju dostupnosti određenom za osobne podatke pohranjene u registrima nesolventnosti.

3. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. te ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.)

13 Članak 6. Opće uredbe o zaštiti podataka

Zakonitost obrade

1. Obrada je zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjeno najmanje jedno od sljedećega:

- (a) ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha;
- (b) obrada je nužna za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik stranka ili kako bi se poduzele radnje na zahtjev ispitanika prije sklapanja ugovora;
- (c) obrada je nužna radi poštovanja pravnih obveza voditelja obrade;
- (d) obrada je nužna kako bi se zaštitili životno važni interesi ispitanika ili druge fizičke osobe;
- (e) obrada je nužna za izvršavanje zadaće od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade;
- (f) obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.

Točka (f) prvog podstavka ne odnosi se na obradu koju provode tijela javne vlasti pri izvršavanju svojih zadaća.

[...]

14 Članak 17. Opće uredbe o zaštiti podataka

Pravo na brisanje („pravo na zaborav”)

1. Ispitanik ima pravo od voditelja obrade ishoditi brisanje osobnih podataka koji se na njega odnose bez nepotrebnog odgađanja te voditelj obrade ima obvezu

obrisati osobne podatke bez nepotrebnog odgađanja ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) osobni podaci više nisu nužni u odnosu na svrhe za koje su prikupljeni ili na drugi način obrađeni;
- (b) ispitanik povuče privolu na kojoj se obrada temelji u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) ili člankom 9. stavkom 2. točkom (a) i ako ne postoji druga pravna osnova za obradu;
- (c) ispitanik uloži prigovor na obradu u skladu s člankom 21. stavkom 1. te ne postoje jači legitimni razlozi za obradu, ili ispitanik uloži prigovor na obradu u skladu s člankom 21. stavkom 2.;
- (d) osobni podaci nezakonito su obrađeni;
- (e) osobni podaci moraju se brisati radi poštovanja pravne obveze iz prava Unije ili prava države članice kojem podliježe voditelj obrade;
- (f) osobni podaci prikupljeni su u vezi s ponudom usluga informacijskog društva iz članka 8. stavka 1.

2. Ako je voditelj obrade javno objavio osobne podatke i dužan je u skladu sa stavkom 1. obrisati te osobne podatke, uzimajući u obzir dostupnu tehnologiju i trošak provedbe, voditelj obrade poduzima razumne mjere, uključujući tehničke mjere, kako bi informirao voditelje obrade koji obrađuju osobne podatke da je ispitanik zatražio od tih voditelja obrade da izbrišu sve poveznice do njih ili kopiju ili repliku tih osobnih podataka.

15 Članak 77. Opće uredbe o zaštiti podataka

Pravo na pritužbu nadzornom tijelu

1. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili sudske pravni lik, svaki ispitanik ima pravo podnijeti pritužbu nadzornom tijelu, osobito u državi članici u kojoj ima uobičajeno boravište, u kojoj je njegovo radno mjesto ili mjesto navodnog kršenja, ako ispitanik smatra da obrada osobnih podataka koja se odnosi na njega krši ovu Uredbu.

16 Članak 78. Opće uredbe o zaštiti podataka

Pravo na učinkoviti sudske pravni lik protiv nadzornog tijela

1. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudske pravni lik, svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na učinkoviti sudske pravni lik protiv pravno obvezujuće odluke nekog nadzornog tijela koja se na nju odnosi.

2. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi upravni ili izvansudske pravni lik svaki ispitanik ima pravo na učinkoviti sudske pravni lik ako nadzorno tijelo

nadležno na temelju članka 55. i 56. ne riješi pritužbu ili ne izvijesti ispitanika u roku od tri mjeseca o napretku ili ishodu pritužbe podnesene na temelju članka 77.

3. Postupci protiv nadzornog tijela vode se pred sudovima države članice u kojoj nadzorno tijelo ima poslovni nastan.

4. Insolvenzordnung (Stečajni zakon, u dalnjem tekstu: InsO) od 5. listopada 1994. (BGBl. I, str. 2866.), kako je posljednji put izmijenjen člankom 5. Zakona od 16. srpnja 2021. (BGBl. I, str. 2947.)

17 **Članak 9. InsO-a – Javna objava**

(1) Javna objava se provodi središnjom i prekograničnom objavom na internetu; mogu se objavljivati i samo izvatci obavijesti. Pritom treba točno navesti dužnika, a osobito njegovu adresu i predmet poslovanja. Smatra se da je objava izvršena čim su nakon dana objavljivanja prošla dva dodatna dana.

(2) Stečajni sud može naložiti daljnje objave ako je to određeno pravom savezne zemlje. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz (Savezno ministarstvo pravosuđa i zaštite potrošača, Njemačka) ovlašteno je da na temelju uredbe uz odobrenje Bundesrata (Savezno vijeće, Njemačka) uredi pojedinosti središnje i prekogranične objave na internetu. Pritom osobito treba predvidjeti rokove za brisanje i propise kojima se osigurava da objave

1. ostanu nepromijenjene, potpune i ažurirane, te da je
2. u svakom trenutku poznat njihov izvor.

(3) Javna objava dovoljna je kako bi se dokazala dostava svim zainteresiranim osobama, čak i ako se zakonom uz to propisuje posebna dostava.

18 **Članak 286. InsO-a – Načelo**

Ako je dužnik fizička osoba, u skladu s člancima 287. do 303.a oslobađa se obveza koje u postupku u slučaju nesolventnosti nisu ispunjene u odnosu na stečajne vjerovnike.

19 **Članak 287.a InsO-a – Odluka stečajnog suda**

(1) Ako je zahtjev za otpis dugova dopušten, stečajni sud na temelju rješenja utvrđuje da dužnik ima pravo na otpis dugova ako ispuni obveze na temelju članka 295. i 295.a i ako se ne primjenjuju uvjeti za odbijanje na temelju članka 290. te članka 297. do 298. 2. Rješenje se objavljuje. 3. Dužnik ima pravo na podnošenje žalbe protiv rješenja.

5. Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (Uredba o javnim objavama na internetu u postupcima u slučaju nesolventnosti) od 12. veljače 2002. (BGBI. I, 2002., str. 677.) (u dalnjem tekstu: InsBekV)

20 **Članak 1.**

Javne objave na internetu u postupcima u slučaju nesolventnosti trebaju biti u skladu sa zahtjevima ove uredbe. Objavljivati se smiju samo podaci koje treba objaviti u skladu sa Stečajnim zakonom ili drugim propisima kojima se predviđa javna objava u postupcima u slučaju nesolventnosti.

21 **Članak 3. Rokovi za brisanje**

(1) Objava podataka iz postupka u slučaju nesolventnosti, uključujući pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, koja je izvršena u elektroničkom informacijskom i komunikacijskom sustavu briše se najkasnije šest mjeseci nakon okončanja ili pravomoćnosti obustave postupka u slučaju nesolventnosti. Ako postupak nije pokrenut, rok počinje teći od ukidanja objavljenih mjera osiguranja.

(2) Na objave u postupku otpisa dugova, uključujući rješenje na temelju članka 289. Stečajnog zakona, primjenjuje se stavak 1. prva rečenica pod uvjetom da rok počinje teći od pravomoćnosti odluke o otpisu dugova.

(3) Ostale objave na temelju Stečajnog zakona brišu se jedan mjesec od prvog dana objave.

6. Bundesdatenschutzgesetz (Savezni zakon o zaštiti podataka) od 30. lipnja 2017. (BGBI., I, str. 2097., kako je posljednji put izmijenjen Zakonom od 23. lipnja 2021., BGBI. I, str. 1858.)

22 **Članak 31. BDSG-a**

Zaštita gospodarskog prometa prilikom ocjenjivanja i informacija o bonitetu

(1) Upotreba vrijednosti vjerojatnosti u pogledu određenog budućeg ponašanja fizičke osobe u svrhu odlučivanja o zasnivanju, provedbi ili prestanku ugovornog odnosa s tom osobom (ocjenjivanje) dopušta se samo ako

1. se poštuju propisi o pravu na zaštitu podataka,
2. se na temelju znanstveno priznatog matematičko-statističkog postupka može dokazati da su podaci koji su upotrijebljeni za izračun vrijednosti vjerojatnosti relevantni za izračun vjerojatnosti određenog ponašanja,
3. za izračun vrijednosti vjerojatnosti nisu upotrijebljeni isključivo podaci o adresama te

4. ako je ispitanik u slučaju upotrebe podataka o adresama prije izračuna vrijednosti vjerojatnosti obaviješten o predviđenoj upotrebi tih podataka; obavještavanje se dokumentira.

[...]

III.

1. Prvo prethodno pitanje

- 23 U okviru zahtjeva za dopuštenje žalbe u drugom postupku koji se odnosi i na otpis dugova i na društvo SCHUFA Holding AG (presuda Verwaltungsgerichta Wiesbaden (Upravni sud u Wiesbadenu) od 7. lipnja 2021., broj predmeta 6 K 307/20.WI) tuženo nadzorno tijelo smatralo je da se člankom 77. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka ne propisuje provođenje sudskega nadzora u pogledu toga je li odluka o pritužbi sadržajno točna. Naprotiv, riječ je o pravu na podnošenje pritužbe koje je uređeno kao pravo na podnošenje peticije u pogledu kojeg se provodi samo ograničen sudska nadzor. U okviru sudskega nadzora „djelotvorna“ pravna zaštita ograničena je na to da tijelo općenito rješava pritužbu ispitanika i da u navedenim rokovima obavijesti tog ispitanika o napretku i ishodu pritužbe. Člankom 78. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka ne propisuje se dodatan sudska nadzor.
- 24 Postoje različita pravna stajališta u pogledu pravne prirode odluke nacionalnog nadzornog tijela na temelju članka 77. Opće uredbe o zaštiti podataka. S jedne strane, u sudskej praksi zastupa se stajalište da rješavanje pritužbe treba ocijeniti s obzirom na kriterij za ocjenu peticija, odnosno rješavanje pritužbe treba smatrati primjerenim ako tuženik utvrđi činjenice i svoju pravnu ocjenu u pogledu argumenata iznesenih u pritužbi i u pogledu predmeta pritužbe ne obrazlaže samo floskulama te ako o tom ishodu obavijesti podnositelja pritužbe [*omissis*]. U sudskej praksi u kojoj se polazi od prava sličnog pravu na podnošenje peticija tvrdi se da se člankom 77. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka ništa nije promijenilo u odnosu na staro pravo (članak 28. stavak 4. Direktive 95/46/EZ).
- 25 Sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u pogledu toga je li to stajalište u skladu s člankom 77. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Na temelju članka 77. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka nije dovoljno da tijelo samo rješava pritužbu, primjereno ispita predmet pritužbe i obavještava o ishodu provjere. Naime, načela koja su u ovom slučaju utvrđena na temelju sudske prakse odgovaraju načelima koja se odnose na peticiju i stoga ograničavaju pravo na učinkovit sudska pravni lijek protiv nadzornog tijela u skladu s člankom 78. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.
- 26 Točno je da je tekst prvotnog članka 28. stavka 4. Direktive 95/46/EZ bio sličan tekstu članka 77. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka koji je trenutačno na snazi te da je u starom njemačkom pravu usvojen postupak sličan postupku u pogledu peticija. Međutim, Direktiva 95/46/EZ nije sadržavala nikakav zahtjev u

pogledu učinkovitog pravnog lijeka, kao što je to slučaj trenutačno (članak 78. Opće uredbe o zaštiti podataka; vidjeti također članak 53. Direktive (EU) 2016/680). Naime, sada se u pravu Unije uzima u obzir djelotvoran pravni lijek na temelju članka 47. Povelje (vidjeti članak 1. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka i članak 1. stavak 2. Direktive (EU) 2016/680). Stoga je europski zakonodavac napravio jasnu razliku između **djelotvornog** pravnog lijeka i peticije (članak 44. Povelje). U svakom slučaju, postupanje koje je slično postupanju u pogledu peticije u ovom slučaju ne dovodi do djelotvornog pravnog lijeka, nego samo do „nekakvog“ pravnog lijeka.

- ~~27 U tom slučaju provedba Opće uredbe o zaštiti podataka osobito ovisi o podnošenju privatnih pravnih lijekova u smislu članka 79. Opće uredbe o zaštiti podataka i stoga je prije svega privatna zadaća. Činjenica da to nije moguće u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka proizlazi iz toga da je provedba zahtjeva Opće uredbe o zaštiti podataka zadaća država članica i njihovih nacionalnih uprava (članak 57. stavak 1. točka (a) Opće uredbe o zaštiti podataka). Ako se nadzorna tijela na temelju djelotvornih pravnih lijekova ne mogu potaknuti na izvršavanje svojih zadaća, lišava se smisla osobito dužnost nacionalnih nadzornih tijela koja se izričito navodi u članku 51. stavku 1. Opće uredbe o zaštiti podataka i koja se odnosi na to da se zaštite temeljna prava i slobode pojedinaca u pogledu obrade. To se može zaključiti i na temelju uvodne izjave 141.: u skladu s tom uvodnom izjavom, svaki pojedinac ima pravo na podnošenje pravnog lijeka ako „nadzorno tijelo ne postupi po pritužbi [...] kada je takvo djelovanje nužno radi zaštite prava ispitanika“.~~
- ~~28 Budući da je cilj Opće uredbe o zaštiti podataka, ali i Uredbe (EU) 2016/680, da se prilikom prenošenja članaka 7. i 8. Povelje djelotvorno zaštite temeljna prava i temeljne slobode pojedinaca, a posebno prava na zaštitu privatnog života i osobnih podataka, postupanje u pogledu prava na podnošenje pritužbe ne može se tumačiti toliko usko da nadzorno tijelo samo treba postupati „na bilo koji način“ (u tom smislu i presuda Suda od 15. lipnja 2021., broj predmeta C-645/19, ECLI:EU:C:2021:483, t. 91.). Ovlast za provedbu sudskog nadzora u pogledu odgovarajuće odluke nacionalnog nadzornog tijela u postupku povodom pritužbe na temelju članka 77. i 78. Opće uredbe o zaštiti podataka još je više potrebna i s obzirom na to da prilikom prekogranične obrade nadzorno tijelo druge države članice također može utvrditi da se predmetnom obradom podataka povređuju odredbe Opće uredbe o zaštiti podataka (vidjeti presudu Suda od 15. lipnja 2021., broj predmeta C-645/19).~~
- 29 Oberverwaltungsgericht Koblenz (Visoki upravni sud u Koblenzu, Njemačka) koji je presudom od 26. listopada 2020. (broj predmeta 10 A 10613/20.OVG) u slučaju koji se pred njim vodio presudio da podnositelj pritužbe nema ni pravo na odluku određenog sadržaja ni na određenu odluku o meritumu, Sudu Europske unije u tom slučaju nije uputio pitanje u pogledu Uredbe (EU) 2016/679, u ovom slučaju članka 78. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, radi konačnog pojašnjjenja.

30 Međutim, sud smatra da nadzorno tijelo ima pravo na diskrečijsku ovlast i marginu prosudbe. U skladu s člankom 57. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, svako nadzorno tijelo prati i provodi primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka. Člankom 58. Opće uredbe o zaštiti podataka uređuju se ovlasti nadzornog tijela (u tom smislu i presuda Suda od 14. lipnja 2021., broj predmeta C-645/19). U tom se pogledu postupak ni na koji način ne razlikuje od situacije u nacionalnom pravu u koju su uključene tri strane i u kojima osoba koja traži pravnu zaštitu nastoji ishoditi postupanje tijela na teret privatne treće strane radi provedbe subjektivnog javnog prava. U tom slučaju tijelo također treba u potpunosti utvrditi činjenice nakon što podnositelj pritužbe iznese argumente i treba postupati u okviru margine prosudbe u pogledu postupanja. Međutim, pritom je margina prosudbe potpuno smanjena ako su povrijedena subjektivna javna prava. U tom pogledu u ovom slučaju ništa ne ide protiv toga da treća osoba, odnosno podnositelj pritužbe, s postupcima povodom pritužbe protiv nadzornog tijela na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka postupa na isti način kako je to bila praksa koju su njemački upravni sudovi desetljećima primjenjivali u nacionalnom pravu.

31 Kako bi se postiglo ujednačeno tumačenje, potrebno je odgovoriti na prvo pitanje. U skladu s prethodno navedenim, sud koji je uputio zahtjev u tom pogledu skloniji je tumačenju na način da sud u potpunosti treba meritorno ispitati odluku nacionalnog tijela, pri čemu se nadzorno tijelo ipak može obvezati na djelovanje samo ako se ne mogu utvrditi druge zakonite mogućnosti (kao što je to slučaj u pogledu navedenog potpunog smanjenja margine prosudbe). Samo se na taj način može osigurati djelotvorna pravna zaštita. Čak i ako je nadzorno tijelo potpuno neovisno (vidjeti presudu Suda od 9. ožujka 2010., broj predmeta C-518/07, ECLI:EU:C:2010:125), ta neovisnost ne može dovesti do proizvoljnog djelovanja koje se ne sankcionira, što bi pak bio slučaj kod postojanja sličnosti s peticijom.

2. Drugo, treće, četvrto i peto prethodno pitanje

32 Država privatnim agencijama za provjeru kreditne sposobnosti, u ovom slučaju Justizverwaltung Rheinland-Pfalz (Pravosudna uprava za Porajnje-Falačku, Njemačka), intervenijentu Schufa Holding AG dostavlja sve upise iz javnih registara, u ovom slučaju iz registra dužnika i registra nesolventnosti. U ovom je slučaju konkretno riječ o upisu otpisa dugova i o njegovu javnom obavještavanju na internetskoj stranici „insolvenzbekanntmachungen.de“ kojom na zahtjev njemačkih saveznih zemalja upravlja savezna zemlja Sjeverna Rajna-Vestfalija. U tom pogledu nije jasno postoji li propis o zajedničkom postupku na temelju članka 26. Opće uredbe o zaštiti podataka.

33 Pritom se s obzirom na članke 6. i 7. Povelje postavlja pitanje mogu li se upisi iz javnih registara u potpunosti prenijeti u registre koje vode privatne agencije a da ne postoji konkretni razlog za pohranu podataka u privatnoj agenciji za procjenu kreditne sposobnosti. Naprotiv, svrha pohrane jest da trgovacko društvo, primjerice banka, može upotrijebiti podatke u slučaju mogućeg zahtjeva za

informacije. Pritom u potpunosti ostaje otvoreno pitanje traže li se ikad te informacije. Naposljetku, to dovodi do zadržavanja podataka, prije svega kad su podaci u nacionalnim registrima već izbrisani zbog isteka roka za pohranu.

- 34 Nacionalno pravo (članak 31. BDSG-a) sadržava pravila o tzv. ocjenjivanju koje provode agencije za provjeru kreditne sposobnosti, ali ih uvjetuje usklađenošću s pravom (Unije) o zaštiti podataka, članak 31. stavak 1. točka 1. BDSG-a. U nacionalnom pravu ne navodi se rok za brisanje u pogledu baza podataka agencija za provjeru kreditne sposobnosti.
- 35 U tom pogledu tuženik polazi od toga da je svrha tih osobnih podataka procjena boniteta i da se smiju pohranjivati sve dok je to potrebno u svrhe za koje su pohranjeni. Budući da nacionalni zakonodavac nije donio propis, nadzorna tijela uspostavila su s udruženjem agencija za provjeru kreditne sposobnosti takozvana „Codes of Conduct“ (kodeks ponašanja) kojima se propisuje brisanje točno tri godine nakon upisa u bazu podataka određene agencije za provjeru kreditne sposobnosti (vidjeti „Verhaltensregeln für die Prüf- und Löschfristen von personenbezogenen Daten durch die deutschen Wirtschaftsauskunfteien vom 25.05.2018 des Verbandes „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.““ (Kodeksi ponašanja u pogledu rokova za provjeru i brisanje osobnih podataka koji se odnose na njemačke agencije za provjeru kreditne sposobnosti od 25. svibnja 2018.) koje je donijelo udruženje „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.“, a koje su odobrila nadzorna tijela na temelju članka 40. Opće uredbe o zaštiti podataka).
- 36 To dovodi do toga da sporni otpis dugova u javnom registru objava o nesolventnosti treba izbrisati nakon šest mjeseci, dok je taj rok puno dulji u pogledu privatnih agencija za provjeru kreditne sposobnosti (samo sedam velikih poduzeća) i, po potrebi, takav upis može se pohranjivati i obrađivati u slučaju zahtjevâ dodatne tri godine.
- 37 Sud koji je uputio zahtjev smatra da postoje dvojbe već u pogledu toga dopušta li se uopće da se ti podaci, uz državne registre, „usporedo zadržavaju“ u velikom broju privatnih poduzeća. Pritom valja uzeti u obzir da je intervenijent Schufa Holding AG samo jedna od brojnih agencija za provjeru kreditne sposobnosti i na taj se način podaci u Njemačkoj višestruko zadržavaju, što podrazumijeva znatno zadiranje u temeljno pravo iz članka 7. Povelje. To je osobito zato što takvo „zadržavanje podataka“ nije zakonski uređeno te se na taj način opravdava, ali i neopravdava, znatno zadiranje u gospodarsko djelovanje ispitanika [*omissis*].
- 38 Tome valja dodati da je u skladu s Općom uredom o zaštiti podataka obrada i stoga pohrana podataka dopuštena samo ako je ispunjen jedan od uvjeta iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. U ovom slučaju dolazi u obzir samo članak 6. stavak 1. podstavak 1. točka (f) Opće uredbe o zaštiti podataka. Naime, intervenijent kao poduzeće koje obavlja gospodarsku djelatnost ne izvršava zadaće od javnog interesa ili službene ovlasti (članak 6. stavak 1. podstavak 1. točka (e) Opće uredbe o zaštiti podataka) [*omissis*].

- 39 Općenit legitiman interes voditelja obrade (u ovom slučaju društva Schufa Holding AG) ili treće strane (primjerice banke koja odobrava kredit) na temelju članka 6. stavka 1. podstavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka također je više nego dvojben. U najboljem slučaju agencija za provjeru kreditne sposobnosti u načelu ima interes za pohranu otpisa dugova, s obzirom na to da je riječ o datumu koji je relevantan u gospodarskom smislu i da intervenijent zarađuje svoj novac ako i to ocjenjuje prilikom provjere boniteta.
- 40 Međutim, to je protivno zakonodavčevu ocjeni članka 3. InsBekV-a, u kojem se razdoblje pohrane od šest mjeseci predviđa (samo) za registar nesolventnosti [omissis]. Nužno odvagivanje može dovesti do ovlaštenja za obradu podataka samo ako su podaci iz registra nesolventnosti uistinu neposredno potrebni za pružanje podataka o određenoj gospodarskoj situaciji.
- 41 Tome valja dodati da njemački zakonodavac u članku 3. InsBekV-a propisuje samo relativno kratku pohranu otpisa dugova u registru nesolventnosti od šest mjeseci. Osnova odredbe članka 3. InsBekV-a nalazi se pak u članku 79. stavku 5. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL 2015., L 141, str. 19. i ispravak SL 2016., L 349, str. 9.), u skladu s kojim države članice obavješćuju osobe čiji se podaci obrađuju o razdoblju dostupnosti određenom za osobne podatke pohranjene u registrima nesolventnosti kako bi im se omogućilo da ostvare svoja prava, a posebno pravo na brisanje podataka. To pravo ne postoji prilikom pohrane u velikom broju „privatnih“ registara u kojima se podaci tada dulje pohranjuju.
- 42 To dovodi do temeljnog pitanja smiju li se uopće podaci iz registra nesolventnosti u potpunosti preuzeti u „privatnim“ bazama podataka, s obzirom na to da agencija za provjeru kreditne sposobnosti u svakom slučaju može imati uvid u registar nesolventnosti u slučaju legitimnog interesa sve dok su podaci ondje pohranjeni. Ako bi se trebala omogućiti dopuštena pohrana u agenciji za provjeru kreditne sposobnosti, to bi dovelo do paralelnog zadržavanja podataka, a ispitaniku bi se uskratila mogućnost da pred stečajnim sudom ostvari pravo na brisanje podataka. Stoga je riječ o obliku zadržavanja podataka u agencijama za provjeru kreditne sposobnosti koje pohranjuju podatke. Sud koji je uputio zahtjev osporava da je takvo zadržavanje podataka dopušteno u kontekstu članka 8. Povelje i članka 6. stavka 1. podstavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka. Ispitanik bi također svoja prava trebao ostvariti kod svih agencija za provjeru kreditne sposobnosti, što napoljetku dovodi do toga da bi trebao podnijeti višestruke zahtjeve za brisanje, što otežava djelotvornu pravnu zaštitu.
- 43 Ako na pitanje o dopuštenosti pohrane podataka iz javnih registara u privatnim poduzećima (agencije za provjeru kreditne sposobnosti) valja potvrđno odgovoriti, kao što to trenutačno čini nadzorno tijelo, postavlja se pitanje treba li privatne kodekse ponašanja koji su odobreni na temelju članka 40. Opće uredbe o zaštiti podataka i kojima se propisuju općeniti rokovi za brisanje uzeti u obzir prilikom odvagivanja članka 6. stavka 1. podstavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka. Tako intervenijent i tuženo nadzorno tijelo polaze od toga da

„ovlaštenje za pohranu” otpisa dugova na temelju kodeksa ponašanja traje tri godine.

- 44 U tom pogledu ovo vijeće slijedi Oberlandesgericht Schleswig-Holstein (Visoki zemaljski sud za Schleswig-Holstein, Njemačka), koji smatra da su rokovi za provjeru i brisanje koji se u točki II.2.b) Kodeksa ponašanja navode u pogledu otpisa dugova, protivni odredbama članka 9. InsO-a, članka 3. InsoBekV-a (presuda Oberlandesgerichta Schleswig-Holstein (Visoki zemaljski sud za Schleswig-Holstein) od 4. lipnja 2021., broj predmeta 17 U 15/21, II. 1. c) cc). Stoga kodeksi ponašanja ne dovode do zakonitosti obrade (i pohrane) podataka. Stoga, čak i ako su ih nadzorna tijela odobrila, ta pravila ne smiju se uzeti u obzir prilikom nužnog odvagivanja na temelju članka 6. stavka 1. podstavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka; to se ne smije učiniti ni u slučaju legitimnog interesa agencije za provjeru kreditne sposobnosti ni u pogledu trajanja pohrane i stoga u pogledu rokova za brisanje.
- 45 Naprotiv, u slučaju dopuštene pohrane podataka iz javnih registara u agencijama za provjeru kreditne sposobnosti, kod tih „privatnika” trebali bi maksimalno vrijediti isti rokovi za pohranu i brisanje koji vrijede u pogledu javnih registara. Posljedica toga jest da podatke koje treba obrisati u javnim registrima istodobno treba obrisati i u svim privatnim agencijama za provjeru kreditne sposobnosti koje su dodatno pohranile te podatke.
- 46 Budući da je u ovom slučaju riječ o temeljnog pitanju pohrane podataka iz javnih registara u privatnim poduzećima i, u slučaju potvrđnog odgovora u tom pogledu, o pitanju kad treba obrisati te podatke u tim agencijama, prekida se ovaj postupak te se Sudu upućuje zahtjev za prethodnu odluku. Odluka o postupku donijet će se ovisno o odgovoru Suda na ta izrazito sporna pitanja u pogledu članaka 7. i 8. Povelje te članka 6. stavka 1. podstavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka.

IV.

- 47 Protiv rješenja nije dopušten pravni lijek.

[*omissis*] Wiesbaden, 5. siječnja 2022.

[*omissis*] [bilješka o prijepisu]